

ਯੀਲੀ ਯਰਾਯੀ ।
ਰਯੂਰ ਯਤੇ ਦੁਲਟ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਯੱਗੇ

ਰਾਜ, - ਯੀਲਕਰਤਾ ।
ਬਨਾਮ

ਗਿਯਾਨੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ।

1952 ਦੀ ਰਿਰਮੀਨਲ ਯੀਲ ਨੰ. 145 ।

ਰੋਡ ਯਾਫ ਰਿਰਮੀਨਲ ਯਰੋਮੀਜਰ (1898 ਦਾ ਯੈਰਟ V)-ਸੈਰਸਨ 196 ਸਰਰਾਰ ਦੁਯਾਰਾ ਮਨਚੂਰੀ-ਮੁਰੱਦਮੇ ਦੇ ਫਾਰਮ-ਲੋੜੀਂਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ-ਦੇ ਯਰਭਾਵ ।

ਮੁੱਖ ਸਰੱਤਰ ਨੇ ਗੇਠ ਲਿਖੀਯਾਂ ਸਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੱਤਰ ਲਿਖਿਯਾ:-

"ਨਾਮ ਨੇ ਰਿਤਾਬਚੇ ਦੇ ਇਤਰਾਜਯੋਗ ਯੰਸਾਂ ਦੇ ਨੱਥੀ ਯਨੁਵਾਦ ਵੱਲ ਤੁਗਾਡਾ ਯਿਯਾਨ ਖਿੱਚਣ ਯਤੇ ਇਹ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਿਗਾ ਰਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯਜਿਗੇ ਸਬਦ ਗਨ ਜੋ ਯਾਥਸ ਵਿੱਚ ਦੁਸਮਣੀ ਜਾਂ ਨਫਰਤ ਦੀਯਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਤ ਰਰਨ ਜਾਂ ਵਯਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰਦੇ ਗਨ, ਯਤੇ ਯਰਮ ਜਾਂ ਯਾਰਮਿਕ ਵਿਸਵਾਸਾਂ ਦਾ ਯਥਮਾਨ ਜਾਂ ਯਥਮਾਨ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰਦੇ ਗਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਰਾਂ ਦੀਯਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਯਾਂ ਸਰੋਣੀਯਾਂ ਗਨ । ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਰਰ ਰਿਗਾ ਗਾਂ ਰਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਰਵਾਈ ਰੀਤੀ ਜਾ ਸਰਦੀ ਹੈ ।

ਇੰਡੀਯਨ ਯੀਨਲ ਰੋਡ (1860 ਦਾ ਯੈਰਟ XLV) ਦੀ ਯਾਰਾ 153-ਏ ਯਤੇ 295-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਯਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਰਰਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਰੀਤੇ ਜਾ ਸਰਦੇ ਗਨ ।"

ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰੀ ਇਹ ਯੱਤਰ ਜਾਬਤਾ ਫੈਜਦਾਰੀ ਦੀ ਯਾਰਾ 196 ਤਹਿਤ ਮਨਚੂਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ । ਵਿਯੀ.

ਮੰਨਿਯਾ ਗਿਯਾ ਰਿ ਇਸ ਯੱਤਰ ਵਿੱਚ ਯਜਿਗਾ ਰੋਈ ਸੰਰੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਿ ਸਰਰਾਰ ਨੇ ਰੋਈ ਸਿਰਾਇਤ ਦਰਜ ਰਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਾਇਤ ਦਰਜ ਰਰਨ ਲਈ ਸੁਬਾਈ ਸਰਰਾਰ ਤੋਂ ਰੋਈ ਯਬਾਰਟੀ ਸੀ । ਨਾ ਗੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੁੱਖ ਸਰੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਯੱਥੋਂ ਰਾਰਵਾਈ ਰਰਨ ਲਈ ਸੁਬਾਈ ਸਰਰਾਰ ਦੁਯਾਰਾ ਯਯਿਰਾਰਤ ਰੀਤਾ ਗਿਯਾ ਸੀ । ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਫੈਜਦਾਰੀ ਦੀ ਯਾਰਾ 196 ਦੁਯਾਰਾ ਲੋੜ ਯਨੁਸਾਰ ਯਬਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਰੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਰੂਯਾਤ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਯਤੇ ਬੇਰਾਰ ਮੰਨਿਯਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਬਸਦੇਓ ਯਗਰਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ (1), ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ; ਦੱਤਾਤਰੇਯ ਮੋਰੋਸਵਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ ਯਤੇ ਗੋਰ (2), ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਗਨ ।

ਸਰੀ ਟੀ.ਸੀ. ਸੇਠੀ, ਸੈਸਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਧੀਲ, ਜੋ ਰਿ. ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਹਰ ਖਰਸਾਦ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਰਘੂਰ, ਜੋ. ਇਹ 10 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਸੈਸਨ ਜੱਜ, ਟੇਰ ਚੰਦ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਧੀਲ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਗਿਆਨੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 1949 ਵਿਚ 'ਨੇਹਰਲੀਰ ਚੰਦਰ ਉਦੇ ਭਾਗ ਤਿਜਾ' ਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਛਾਥੀ ਅਤੇ ਛਾਥੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ 5 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਜ਼ਾਰ ਇਸ ਰਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਥੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬਦ ਅਤੇ ਅੰਸ ਸਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 153-ਏ ਅਤੇ 295-ਏ ਦੀ ਸਰਾਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਟੀਸਨ ਦੇ ਧੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"6. ਰਿ ਪਟੀਸਨਰ ਨੂੰ ਖੰਜਾਬ ਸਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੱਤਰ ਨੰਬਰ 4085-PE-50/III-1356, ਮਿਤੀ 5 ਮਈ 1950 ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (ਨਕਲ ਨਾਲ ਨੱਥੀ) ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇਸਤਗਾਮਾ ਖੱਥ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਮਾ ਖੱਥ ਵੱਲੋਂ ਨੌਂ ਗਵਾਹ ਖੇਸ਼ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 295-ਏ ਅਧੀਨ, ਸਰੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਚਤਰਬ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰੇਣੀ, ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 30 ਸਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਧੀਲ ਰੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ। ਐਫ. ਵਰਦਾਰਾਜੁਲੂ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ-ਸਮਰਾਟ (1) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਾੜੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਸ ਅਧਮਾਨਜਨਕ ਸਨ, ਅਧੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਧੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖੱਤਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਸ ਖੱਤਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਥੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤੀ ਖੀ.ਏ. ਅਤੇ ਹੋਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ-

"ਮੈਨੂੰ ਰਿਤਾਬਚੇ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅੰਸਾਂ ਦੇ ਨੱਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਬਦ ਹਨ ਜੋ ਦੁਸਮਣੀ ਜਾਂ ਨਫਰਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਧਮਾਨ ਜਾਂ ਅਧਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਖਰਮ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153-ਏ ਅਤੇ 295-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, (1860 ਦਾ ਐਕਟ XLV) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮੁੱਖ ਸਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਰੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਇਸ ਖੱਤਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਨੀਅਰ ਖੁਲਿਸ ਰਖਤਾਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਲਿਸ ਦੇ ਮੀਨੀਅਰ ਸੁਖਰਡੈਂਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਖਾਲਣਾ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਖੱਤਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਾਇਤ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸੀਅਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਸੁਥਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੱਤਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਇਤਹਾਜ਼ਯੋਗ ਹਵਾਲੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਵਾਈ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਖੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੰਦੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਹਵਾਈ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਖੱਤਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਸੀ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 196 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

"ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ *"

153-ਏ* ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 295-A * ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੁਥਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਖੱਬੇ ਸੁਥਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸਿਰਾਇਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਖੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੰਦੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਸਿਰਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਥਾਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਰੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਖੱਬੇ ਰਾਹਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਥਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਯੋਸ਼ ਹੋਏ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਾਇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਖੱਤਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਯਿਯਾਨ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸਵਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਖੋਜਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਸੁਖਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ-ਸਿਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ-

"ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਰਾਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਆਖ ਅਸੁਵਿਯਾ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮੱਥੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪੁਰਬਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਰੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪੁਰਭਾਵਤ ਨਾ ਕਰੇ।"

ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਯੋਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਮ ਰਾਜਘਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਪਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸਵਰ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੱਤਰ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਰਾਖੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 196 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਤੇ ਕੇਰ

ਯਥਾਰਥੀ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਯਾਤੇ ਬੇਰਾਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਸਦੇਓ ਯਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ-ਸਮਰਾਟ (2) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਇਹ ਖੋਸ਼ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਸਨ ਰੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਾਯੂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਯਥਾਰਥੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਮੀ ਖੋਸ਼ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸਤਗਾਮਾ ਖੱਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਸੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਮੋਰਾ ਦੇਣਾ, ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਯਾਤੇ, ਦੂਜਾ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਸ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ, ਮੋਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਯਾਰਾ 196 ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਸਹੀ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।।

ਮੈਂ ਰੋਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਯਾਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਯਥੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।
ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਮੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted By: Gurpreet Singh, Translator.